

Ректор НУ «Запорізька політехніка»

Виктор ГРЕШТА

**про навчальну лабораторію
«Механічних випробувань»
кафедри «Теоретична та прикладна механіка»
Транспортного факультету
НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

Запоріжжя 2024

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри «Теоретична та прикладна механіка» НУ «Запорізька політехніка» (Протокол №8 від «04» квітня 2024 р.).

Розглянуто та схвалено на засіданні Вченої ради Транспортного факультету НУ «Запорізька політехніка» (Протокол № 7 від «29» травня 2024 р.).

Положення про навчальну лабораторію «Механічних випробувань» кафедри «Теоретична та прикладна механіка» Транспортного факультету НУ «Запорізька політехніка» / Укладачі: В. Г. Шевченко, О.В. Мазіна — Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. — 8 с.

Укладачі:

В. Г. Шевченко, в.о.завідувача кафедри «Теоретична та прикладна механіка»

О.В. Мазіна, завідувачка навчальної лабораторії кафедри «Теоретична та прикладна механіка»

1. Загальні положення

- 1.1. Положення визначає основні завдання, структуру, функції, права, відповідальність та організацію діяльності навчальної лабораторії «Механічних випробувань» кафедри «Теоретична та прикладна механіка».
- 1.2. Навчальна лабораторія «Механічних випробувань» кафедри «Теоретична та прикладна механіка» (в подальшому – *навчальна лабораторія*) є структурним навчальним підрозділом кафедри «Теоретична та прикладна механіка» Транспортного факультету НУ «Запорізька політехніка», яка створена для організації та проведення навчальних занять, під час яких здобувачі вищої освіти під керівництвом викладача проводять натурні або імітаційні експерименти (досліди) з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень навчальних дисциплін, що викладаються кафедрою, набувають практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.
- 1.3. Навчальна лабораторія створюється, реорганізовується та ліквідується за наказами ректора університету на підставі подання завідувача кафедри.
- 1.4. У своїй діяльності навчальна лабораторія керується нормативно-правовими актами України в галузі науки та освіти, Статутом університету, наказами, розпорядженнями ректора, даним Положенням та іншими нормативними документами.
- 1.5. Положення про навчальну лабораторію розглядається Вченою радою факультету та затверджується ректором університету. Зміни до Положення вносяться у такому ж порядку.

2. Основні завдання та функції

За видами діяльності кафедра «Теоретична та прикладна механіка» є кафедрою базової підготовки і забезпечує виконання освітніх програм з циклу дисциплін загальної підготовки, що закріплені за кафедрою, і відповідає за якість їх викладання.

2.1. Навчальна лабораторія створена з метою якісної підготовки здобувачів вищої освіти освітнього рівня бакалавр і забезпечує виконання компонентів освітніх програм першого рівня вищої освіти з циклу дисциплін загальної підготовки: «Теоретична механіка», «Прикладна механіка», «Опір матеріалів», «Теорія механізмів і машин», а також вибіркових дисципліни у відповідності до спеціальностей:

131 – «Прикладна механіка» (освітня програма (ОП) – технологія машинобудування, технології та устаткування зварювання, відновлення та підвищення зносостійкості деталей і конструкцій, обладнання та технології ливарного виробництва, обладнання та технології пластичного формування конструкцій машинобудування);

133 – «Галузеве машинобудування» ((ОП) – двигуни внутрішнього згоряння, експлуатація, випробування та сервіс автомобілів та тракторів, металорізальні

верстати та системи, підйомотранспортні, дорожні, будівельні меліоративні машини і обладнання);

134 – Авіаційна та ракетно-космічна техніка ((ОП) – авіаційні двигуни та енергетичні установки, технології виробництва авіаційних двигунів та енергетичних установок;

136 – «Металургія» ((ОП) – ливарне виробництво чорних та кольорових металів і сплавів);

141 – «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» ((ОП) – електричні машини і апарати, електромеханічні системи автоматизації та електропривод, електротехнічні системи електроспоживання);

173 – «Авіоніка» ((ОП) – електротехнічні комплекси та системи літальних апаратів);

192 – «Будівництво та цивільна інженерія» ((ОП) – промислове та цивільне будівництво).

2.2. Основними завданнями навчальної лабораторії є:

- сприяння підвищенню якості підготовки бакалаврів завдяки реалізації практичної і творчої складових змісту навчання;
- проведення лабораторних, практичних занять з дисциплін «Теоретична механіка», «Прикладна механіка», «Опір матеріалів», «Теорія механізмів і машин» на високому науковому, методичному і технічному рівні згідно з діючими робочими навчальними програмами та методичними рекомендаціями;
- участь в розробці навчально-методичного забезпечення до лабораторних робіт та інструкцій щодо роботи на лабораторному обладнанні;
- організація позааудиторної, самостійної роботи здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання, завдяки чому розвиваються творчі дослідницькі здібності здобувачів освіти;
- впровадження результатів наукових досліджень у виробництво та освітній процес;
- оприлюднення результатів наукових досліджень (крім випадків, які пов'язані з дотриманням умов конфіденційності) на конференціях, семінарах та у наукових виданнях;
- розвиток кадрового потенціалу університету та відповідних наукових шкіл.
- забезпечення індивідуальної роботи викладачів, аспірантів і здобувачів вищої освіти, консультацій науково-педагогічних працівників;
- створення належних та ефективних умов на сучасному науково-технічному рівні для проходження стажування працівників інших навчальних закладів;

- дотримання вимог охорони праці, пожежної безпеки;
- інші завдання відповідно до конкретних завдань і цілей роботи кафедри.

2.3. Для досягнення поставлених цілей навчальна лабораторія виконує наступні функції:

- проведення згідно з діючими навчальними планами лабораторно-практичних занять з навчальних дисциплін, закріплених за кафедрою;
- поліпшення якості освітнього процесу та активна участь співробітників навчально-наукової лабораторії у виховній роботі зі здобувачами вищої освіти;
- створення всім учасникам освітнього процесу безпечних умов праці відповідних до вимог чинних законодавчих та нормативних актів;
- надання наукових, консультаційних, експертних та інших видів послуг, напрям яких відповідає науковим напрямкам діяльності лабораторії, організаціям, підприємствам, установам та фізичним особам;
- залучення науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, здобувачів вищої освіти університету до виконання науково-дослідних робіт з оплатою праці та на загальних засадах;
- збір та узагальнення результатів наукових досліджень за напрямком діяльності навчальної лабораторії;
- підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів;
- придбання та підтримка у належному технічному стані приладів, обладнання та матеріалів для виконання лабораторних та практичних робіт; проведення метрологічної атестації та перевірки контрольно-вимірювальної апаратури.

3. Структура та керівництво

- 3.1. Для забезпечення діяльності навчальної лабораторії згідно типового штатного розпису затверджені наступні посади: завідувач навчальної лабораторії «Механічних випробувань»; два старших лаборанта з вищою освітою, один старший лаборант без вищої освіти.
- 3.2. Безпосереднє керівництво роботою навчальної лабораторії здійснює завідувач лабораторією, який підпорядковується завідувачу кафедри.
- 3.3. На період відсутності завідувача лабораторії (відпустка, відрядження, хвороба тощо) його обов'язки у встановленому порядку покладаються на старшого лаборанта цієї лабораторії.

4. Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення лабораторії

- 4.1. Навчальна лабораторія розміщується на закріплених за нею площах приміщень університету (а.174, 179, 179А, 183А,Б, 509).
- 4.2. Приміщення навчальної лабораторії мають природне та штучне освітлення, є світлими, теплими і сухими.
- 4.3. Комплектація навчальної лабораторії обладнанням здійснюється відповідно до завдань її діяльності навчально-наочними приладами, технічними засобами навчання, комп'ютерною технікою, постійними та змінними навчально-інформаційними стендами, обладнанням загального призначення для навчальних закладів та спеціальним обладнанням для виконання лабораторних робіт.
- 4.4. Меблі розміщуються в приміщеннях згідно з ДсанПіН 5.5.2.008-01 п.8.2 відповідно до вимог ДБН В.2.2-3-97 „Будинки та споруди навчальних закладів”.
- 4.5. Навчальна лабораторія обладнана демонстраційним столом та аудиторною дошкою, технічними засобами навчання.
- 4.6. Лабораторні приміщення відповідно до специфіки обладнані: секційними шафами для збереження приладів, інструментів та навчально-наочного обладнання.
- 4.7. Навчальна лабораторія забезпечується:
- куточками з охорони праці та пожежної безпеки;
 - аптечкою з набором медикаментів для надання першої медичної допомоги;
 - первинними засобами пожежогасіння відповідно до Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України НАПБВ.01.050-98/920.
- 4.8. Навчально-методичне забезпечення лабораторії складається з:
- навчальних і робочих програм відповідних дисциплін;
 - методичних рекомендацій для виконання лабораторних робіт, курсового проектування та самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
 - довідникової і нормативно-технічної літератури;
 - інших навчально-методичних матеріалів (інформаційних стендів, плакатів).
- 4.9. Використання приміщення навчальної лабораторії, її обладнання та навчально-методичного забезпечення в цілях, не передбачених даним Положенням, заборонено.

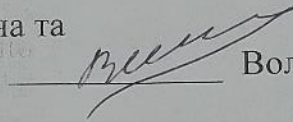
5. Діяльність, документація та звітність

- 5.1. Діяльність навчальної лабораторії здійснюється відповідно до розкладу навчальних занять, затвердженого на відповідний семестр навчального року у встановленому порядку.
- 5.2. Позааудиторна робота в навчальній лабораторії здійснюється згідно затвердженого графіка.
- 5.3. На навчальну лабораторію складається паспорт, в якому зазначається загальна характеристика, санітарно-гігієнічні умови приміщення; комплектація лабораторії, план розміщення обладнання; результати перевірок електрообладнання, заземлення, вентиляції, вимірювальних приладів та інші данні.
- 5.4. Протягом семестру працівники навчальної лабораторії надають оперативну інформацію про свою діяльність завідувачу кафедри.
- 5.5. Документація навчальної лабораторії з охорони праці включає:
 - методичні вказівки для виконання лабораторних робіт, інструкції з експлуатації лабораторного обладнання;
 - посадові інструкції завідувача лабораторії, старших лаборантів, інструкції з охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності для працівників і здобувачів вищої освіти;
 - журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності;
 - паспорт стану навчальної лабораторії;
 - інструкції з охорони праці при виконанні робіт на лабораторному обладнанні.
- 5.6. Матеріальні цінності навчальної лабораторії обліковуються в інвентарному описі встановленого зразка та в паспорті лабораторії.
- 5.7. Облік та списання морально та фізично застарілого обладнання, навчально-наочних посібників, нормативно-довідкової літератури проводяться відповідно до інструкцій, затверджених Міністерством фінансів України.
- 5.8. Перед початком навчального року комісією, призначеною наказом ректора, проводиться огляд приміщень навчальної лабораторії з метою визначення стану готовності до проведення занять.

6. Взаємозв'язки з іншими структурними підрозділами університету та сторонніми організаціями

- 6.1. Порядок співробітництва з іншими підрозділами Університету визначається Статутом НУ «Запорізька політехніка», контролюється керівництвом навчальної лабораторії.
- 6.2. Порядок співробітництва навчальної лабораторії із сторонніми організаціями визначається наказами ректора за поданням завідувача кафедри у встановленому порядку.

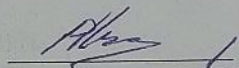
В.о. завідувача кафедри «Теоретична та прикладна механіка»

Володимир ШЕВЧЕНКО

Погоджено:

Проректор з НПР та ППРУ

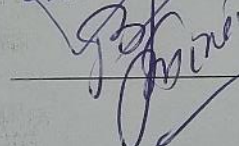
Руслан КУЛИКОВСЬКИЙ

Декан Транспортного факультету

Олексій КУЗЬКІН

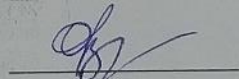
Начальник юрвідділу

Максим ДЕСЕВ

З ПОЛОЖЕННЯМ ОЗНАЙОМЛЕНА:

Завідувачка навчальної лабораторії «Механічних випробувань» кафедри «Теоретична та прикладна механіка»

Ольга МАЗІНА

«24» 08 2024 р.